

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНОГО КОРЕЙСЬКОГО МЕДІАКОНТЕНТУ В УКРАЇНСЬКОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

THE FEATURES OF TRANSLATING CONTEMPORARY KOREAN MEDIA CONTENT INTO UKRAINIAN SOCIOCULTURAL SPACE

Охріменко В.О.,

orcid.org/0000-0002-9087-5809

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри корейської і японської філології

Київського національного лінгвістичного університету

Коняхіна В.І.,

orcid.org/0009-0008-7097-5993

студентка I курсу магістратури факультету східної і слов'янської філології

Київського національного лінгвістичного університету

У пропонованій статті досліджуються особливості перекладу сучасного корейського медіаконтенту в українському соціокультурному просторі. В умовах глобалізації та зростання популярності корейської культури (한류 – “корейська хвиля”) на світовій арені, питання перекладу медіатекстів з корейської мови на українську набувають особливої актуальності. У розвідці проаналізовано ключові проблеми, з якими стикаються перекладачі в процесі міжкультурної трансляції, а саме: збереження культурної ідентичності оригіналу, адекватна передача реалій, сленгу, емоційно-експресивних елементів, специфіки мовлення персонажів. Особлива увага приділяється феномену “локалізації” в українському перекладі, а також спробам зберегти автентичність тексту оригіналу. У роботі фактичним матеріалом дослідження слугували приклади з популярних корейських дорам, телевізійних шоу, музичних кліпів, а також інтернет-контент, дібраний методом суцільної вибірки з YouTube-каналів, соціальних мереж та вебтунів.

Встановлено, що в українському перекладацькому середовищі поки що бракує усталеної практики перекладу саме корейських медіатекстів, що часто призводить до зміщення акцентів, втрати елементів гумору чи смислових нюансів. Крім того значним викликом залишається передача культурних та історичних аллюзій, етикетних формул, що надзвичайно розповсюджені в корейському мовленні й становлять особливості корейської ментальності. У статті запропоновано підхід до адаптації таких елементів, що дозволяє зберегти баланс між точністю перекладу та зрозумілістю для українського реципієнта. Водночас наголошується на недостатній кількості ґрунтовних наукових праць у цій галузі, що зумовлює потребу в подальших розвідках, зокрема з опорою на новітній матеріал і реальні перекладацькі кейси, пов'язані саме з корейською мовою. Підкреслюється необхідність міждисциплінарного підходу, що поєднує мовознавчі, культурологічні та комунікативні стратегії для досягнення якнайкращого перекладацького результату.

Окремо розглядається роль перекладача як посередника між культурами, здатного не лише передати зміст, а й забезпечити адекватне сприйняття тексту цільовою аудиторією. У роботі наголошується, що ефективний переклад корейського медіаконтенту може сприяти формуванню позитивного іміджу Кореї в українському інформаційному просторі, а також поглибленню міжкультурного діалогу країн. Робота базується на аналізі конкретних прикладів перекладу, а також на спостереженнях за реакцією українських глядачів у соціальних мережах і фан-спільнотах.

Ключові слова: корейська хвиля (한류), медіаконтент, переклад, мовна ідентичність, корейська мова, українська мова.

The article explores the peculiarities of translating contemporary Korean media content in the Ukrainian socio-cultural space. In the context of globalization and the growing popularity of Korean culture (한류 – “Korean Wave”) on the world stage, the issue of translating media texts from Korean into Ukrainian is becoming particularly relevant. The article analyses the key problems faced by translators in the process of intercultural translation, namely: preservation of the cultural identity of the original, adequate transmission of realities, slang, emotional and expressive elements, and specifics of the characters' speech. Particular attention is paid to the phenomenon of 'localization' in Ukrainian translation, as well as attempts to preserve the authenticity of the original text. The actual research material was based on examples from popular Korean dramas, television shows, music videos, as well as Internet content selected by the method of continuous sampling from YouTube channels, social networks and webtoons.

It has been established that the Ukrainian translation community still lacks an established practice of translating Korean media texts, which often leads to a shift in accents, loss of humor or semantic nuances. In addition, a significant challenge remains the transmission of cultural and historical allusions, etiquette formulas, which are extremely common in Korean speech and constitute the peculiarities of the Korean mentality. The article proposes an approach to the adaptation of such elements, which allows maintaining a balance between translation accuracy and comprehensibility for the Ukrainian recipient. At the same time, the author emphasizes the lack of thorough research in this area, which necessitates further research, in particular, based on the latest material and real translation cases related to the Korean language. The author emphasizes the need for an interdisciplinary approach that combines linguistic, cultural and communication strategies to achieve the best possible translation result.

The role of the translator as an intermediary between cultures, capable not only of conveying the meaning but also of ensuring adequate perception of the text by the target audience, is considered separately. The paper emphasizes that effective translation of Korean media content can contribute to the formation of a positive image of Korea in the Ukrainian information space, as well as to the deepening of intercultural dialogue between the countries. The work is based on the analysis of specific examples of translation, as well as on observations of the reaction of Ukrainian viewers on social media and fan communities.

Key words: Korean Wave (한류), media content, translation, linguistic identity, Korean language, Ukrainian language.

Постановка проблеми. У сучасному глобалізованому світі стрімке поширення корейського медіаконтенту, зокрема телесеріалів (дорам), музики, реаліті-шоу та кінопродукції стало важливим соціокультурним явищем, що отримало назву “корейська хвиля” (한류). *Корейська хвиля* охоплює різні аспекти культури, включаючи музику (К-поп), телебачення, кіно, моду та косметику, що здобули шалену популярність серед молодих людей по всьому світу – від Японії до Індонезії, а тепер і в Україні. Феномен, що розпочався на азійському континенті, вже отримав значне визнання в інших частинах світу, зокрема в європейських країнах та Сполучених Штатах Америки. Корейські культурні продукти стали не лише потужним інструментом комунікації, а й важливою складовою міжнародної м’якої сили, яку активно використовує адміністрація Південної Кореї для поширення своєї культури і впливу на інші країни.

Цей феномен набуває все більшого значення і в українському медіапросторі, формуючи зовсім нові моделі споживання контенту, культурного сприйняття та комунікації. Проте адаптація і переклад такого контенту вимагає не лише мовної точності, але й глибокого розуміння соціокультурних особливостей джерела й цільової аудиторії, на яку цей медіаконтент спрямований.

Слід також враховувати і соціолінгвістичні аспекти, що стосуються культурних бар’єрів, мовних відмінностей і змін у соціальних нормах, які можуть впливати на сприйняття медіапродуктів у різних культурах, особливо таких далеких як корейська і українська культури.

Особливу складність становить переклад лексичних одиниць, культурних реалій, гумористичних аспектів, фразеологічних оджиниць, а також прагматичних елементів мовлення, які часто не мають прямих відповідників в українській мові. Крім того, важливим викликом залишається збереження стилістичної специфіки та національної ідентичності корейського медіатексту при передачі його українському реципієнтові.

Таким чином проблема перекладу сучасного корейського медіаконтенту в українському соціокультурному просторі є актуальною і потребує ґрунтовного дослідження з урахуванням міждис-

циплінарного підходу, що поєднує мовознавчі, культурологічні, комунікативні та соціолінгвістичні аспекти аналізу мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У контексті дослідження “корейської хвилі” (한류) в українському соціокультурному просторі необхідно звернути увагу на низку наукових робіт і статей, які охоплюють різні аспекти цього феномену, зокрема проблеми локалізації, перекладу та культурної адаптації корейського медіаконтенту. Одразу хотілося б зазначити, що на теренах українського мовознавства відчувається брак наукових робіт, пов’язаних з аналізом специфіки корейської хвилі. Утім є роботи закордонних дослідників, на які варто звернути увагу.

Так, Н. Самосір та Л. Ві у книзі “Sociolinguistics of the Korean Wave: Hallyu and Soft Power” [3] проаналізували, яким чином корейська хвиля стає інструментом м’якої сили через використання комунікації для переконання та приваблення реципієнтів на глобальній арені. Автори підкреслюють, що корейська культура, зокрема К-поп, К-дорам та К-фільми у своїй більшості здобули популярність саме завдяки високій якості (на сьогодні панує думка, що корейська кіноіндустрія наздоганяє навіть Голлівуд за якістю виробництва). Зрозумілою є культурна близькість для азійських аудиторій, що, у свою чергу, сприяє поширенню в інших частинах світу, зокрема в Україні. Таким чином корейська культура використовує “м’яку силу” для розширення свого впливу на різні країни в умовах глобалізації.

В окремих дослідженнях проводиться ґрунтовний аналіз процесів глокалізації корейських веб-тунів, які представляють соціокультурні характеристики Кореї, одночасно впливаючи на інші країни [2]. Автори зазначають, що вебтуни є прикладом культурної глокалізації, що є актуальним для розуміння адаптації корейського контенту в Україні. Цей процес включає пристосування культурних елементів до специфіки місцевих споживачів, що дозволяє забезпечити ефективне сприйняття корейської культури в іншому культурному середовищі [2, с. 168–169].

Зустрічаємо й аналіз лінгвістичного впливу корейської хвилі на мову міжнародних фанів, зокрема в Алжирі [4]. Автори виявили, що тер-

міни та фрази з корейської культури, зокрема з К-рор та дорам, інтегруються в повсякденне спілкування фанів, що свідчить про важливість культурного контексту в мовній еволюції. Особливу увагу дослідники звернули на адаптацію корейських мовних структур у мовленні фанів та їх використання в онлайн-комунікаціях. Наприклад, такі терміни як “오빠” та “누나” проникають у словник фанатів, що свідчить про культурний вплив корейського контенту на повсякденне життя молоді [4, с. 622].

Таким чином, проведений аналіз останніх досліджень засвідчує, що корейська хвиля має відчутний вплив на мовну поведінку та ідентичність молодіжної аудиторії в різних країнах глобалізованого світу. Зростаюча популярність корейського медіаконтенту зумовлює появу нових мовних практик, що поширюються і в українському онлайн просторі. Така тенденція актуалізує необхідність комплексного вивчення процесів перекладу та адаптації корейського культурного продукту з урахуванням лінгвістичних і соціокультурних чинників.

Постановка завдання. Метою цієї статті є дослідження лінгвістичних та соціокультурних аспектів перекладу корейського медіаконтенту в українському соціокультурному просторі. Поставлена мета передбачає розв'язання таких завдань: проаналізувати вплив корейської хвилі на лексичний склад української мови, зокрема у сфері популярної культури (К-рор, К-дорами, вебтуни); встановити особливості локалізації корейських медіапродуктів для українського глядача та їх адаптації до місцевих соціокультурних умов; розглянути процес “глокалізації” корейських медіа, зокрема вебтунів, в Україні; визначити, як корейська хвиля впливає на мовні звички молоді, зокрема в аспекті зміни мовної ідентичності та використання корейських термінів у повсякденному мовленні; дослідити роль корейської хвилі як інструменту “м'якої сили” у контексті глобалізації та культурного взаємодії між Україною та Кореєю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Корейська хвиля (한류) як соціокультурний феномен справила значний вплив на глобальний медіапростір світу, і Україна не стала винятком. Основна аудиторія – молодь, яка активно споживає продукти корейської культури, зокрема К-рор, К-дорами, вебтуни та інші види контенту, що потребують якісного перекладу й адаптації з урахуванням мовних та культурних особливостей.

Перший аспект, на якому варто зосередитися, – лінгвістичні виклики, що виникають під час пере-

кладу. Корейська мова має розгалужену систему звертань, ієрархічну структуру мовлення, а також унікальні культурні терміни й реалії, які не мають прямого відповідника в українській мові. Наприклад, такі слова, як 오빠 (специфічне звертання до старшого брата або хлопця для дівчини) чи 눈치 (вміння читати емоції інших; мистецтво миттєво розпізнавати, що думає і як почувається співрозмовник), часто перекладаються узагальнено, через що втрачають свою семантичну глибину. У перекладацькій практиці ця проблема вирішується або вмілим використанням компенсаторних стратегій або пояснюванням конструкцій у субтитрах.

Другий напрям – це локалізація культурних реалій. Українському глядачеві можуть бути не знайомі певні соціальні норми або культурні коди, які притаманні Південній Кореї і часто фігурують у медіаконтенті. Наприклад, сцени з вшануванням старших за допомогою глибокого поклону – 세배, традиційного вітання та поклону під час святкування корейського Нового року 설날, – можуть викликати непорозуміння або залишитись без належного культурного контексту. Такі моменти потребують додаткових роз'яснень або ж докладної адаптації, аби зберегти повагу до оригінальної культури, зробити її зрозумілою та доступною для української аудиторії.

Ще один приклад – харчові звички, зокрема вживання традиційних страв, таких як 김치 – гостро приправлені квашені (ферментовані) овочі, насамперед, це пекінська капуста, або незвичний для українців спосіб подачі холодних супів (наприклад, 냉면 – гречана локшина у холодному бульйоні). У низці серіалів персонажі можуть демонструвати специфічний ритуал спільного приймання їжі – з одним казаном супу для всіх, вживанням алкоголю за суворими правилами етикету, наприклад, повертанням голови вбік під час пиття перед старшими, триманням пляшки при наливанні чогось двома руками, чи втикання паличок у рис. Останнє явище є дуже суворим. Під час трапези рис слід починати їсти з краю миски, а не з середини, оскільки у корейській культурі це вважається символом копання власної могили. Існує багато подібних явищ, які є глибоко вкоріненими нормами корейського соціуму, але викликають подив у представників інших культур. Такі деталі не лише становлять виклик для перекладача, але й є важливою частиною національної ідентичності. Їхнє ігнорування або неправильна передача може призвести до втрати смислових і емоційних відтінків, тому завдання локалізації полягає в знаходженні балансу між

збереженням автентичності оригіналу та забезпеченням зрозумілості для цільової аудиторії.

Третій аспект – глокалізація медіапродуктів, зокрема вебтунів, які поєднують типово корейські риси із глобально зрозумілими темами й повсякденними сюжетами. Вебтун – це південнокорейський цифровий комікс, зазвичай призначений для читання на смартфонах. Вебтун можна назвати 만화 – терміном, який використовується для загальної характеристики корейських коміксів. Сплеск популярності вебтунів поза межами Кореї багато в чому зумовлений зручністю споживання контенту саме на різних мобільних пристроях. Зі зростанням популярності цифрової манхви, обсяги друкованих публікацій помітно зменшилися, а кількість матеріалів, опублікованих у формі вебтунів, наразі сягає рівня традиційних фізичних носіїв.

Такий симбіоз локального та глобального дозволяє зберегти національний колорит і водночас зробити контент привабливим для міжнародної аудиторії. Для перекладача це означає баланс між збереженням автентичних культурних елементів і адаптацією до очікувань конкретного локального реципієнта. У випадку з українською аудиторією це можна здійснити через пояснення специфічних понять, соціальних ролей або гумору, притаманного корейському контексту.

Наприклад, у вебтуні *True Beauty* (кор. 여신강림) розкриваються теми зовнішності, шкільного життя, соціальних медіа та самоприйняття – зрозумілі для глобальної молоді, зокрема й української, хоча події відбуваються в суто корейському шкільному середовищі. Перекладач повинен адекватно передати як специфічні культурні деталі (шкільна форма, ієрархія між учнями, специфічний сленг), так і глобальні емоційні мотиви.

Інший приклад – *Itaewon Class* (кор. 이태원 클라쓰), що спочатку був популярним вебтун, а згодом його було адаптовано у серіал. Він поєднує національні теми (традиційна корейська кухня, корейські моделі ведення бізнесу) з універсальними сюжетами – боротьбою з несправедливістю, мрією про успіх та розвиток, конфліктом поколінь.

Або ж *Solo Leveling* (кор. 나 혼자만 레벨업), де дія відбувається в умовно-фантастичному світі з елементами гри, однак базові сюжетні лінії – боротьба за виживання, розвиток героя, самопожертва – зрозумілі реципієнтам з різних країн.

Окремо варто виділити поняття глокалізації – процесу поєднання локального (національного, культурно специфічного) контенту із глобально

зрозумілими формами подання та сюжетами. У контексті південнокорейських вебтунів глокалізація проявляється у здатності авторів звертатися до загальнолюдських тем (любов, боротьба, самореалізація), але робити це через призму корейської культури – з її етикетом, їжею, мовними формулами та історичним контекстом. Такий підхід дозволяє зберігати національну ідентичність і водночас забезпечує доступність для цільової аудиторії з інших країн.

Для перекладача це означає важливість інтеркультурної компетентності: не просто переклад тексту, а збереження або пояснення культурних маркерів, які мають значення для корейського контексту, не втрачаючи зрозумілості для українського глядача. Саме завдяки глокалізованому підходу вебтуни стали ефективними медіапродуктами в умовах глобалізованого інформаційного простору, зокрема в Україні.

Не менш важливим є питання впливу корейської хвилі на мовну ідентичність молоді. У соціальних мережах, блогах та побутовому мовленні української молоді з'являються корейські слова, запозичені без перекладу (안녕, 고마워, 사랑해, 막내 тощо), що свідчить про нову культурно-мовну тенденцію [4, с. 610]. Це демонструє не лише моду на певну лексику, а й зміну в парадигмі мовного самовираження молодих людей.

Окрему увагу варто приділити аналізу корейської хвилі як інструменту “м'якої сили”. Як ми вже зазначали вище, Південна Корея свідомо використовує популярну культуру для формування позитивного іміджу на міжнародній арені, що має безпосередній вплив на сприйняття країни та її культури, зокрема серед українців. Деякі вважають, що наявність корейських акторів у некорейських продуктах є незначною перевагою для розповсюдження 한류. Та спостереження доводять інше – успіх 한류 відкрив шлях для участі корейських акторів у голлівудських фільмах. Оцінка Голлівудом цінності впливу 한류 означає, що ці фільми також вважаються вигідними та прибутковими завдяки участі відомих корейських акторів, враховуючи їх сильну глобальну присутність та велику фан-базу [1, с. 109].

Таким чином, переклад сучасного корейського медіаконтенту потребує не лише мовної грамотності, але й високого рівня культурної й лінгвокраїнознавчої компетенції перекладача. Успішна адаптація залежить від здатності зберегти баланс між оригінальною специфікою тексту та культурною доступністю для української аудиторії, для якої корейська культура є далекою та іноді недосяжною.

Загалом, саме здатність успішно поєднувати локальні особливості з універсальними наративами є, на нашу думку, ключовою для міжнародного успіху подібного контенту. Це особливо актуально в умовах глобалізованого інформаційного простору, де аудиторія, з одного боку, очікує на новизну й екзотику, а з іншого – потребує певного ступеня культурної зрозумілості і пояснення. А відтак, глокалізований підхід сприяє ефективному прийняттю корейських медіапродуктів в інших країнах, зокрема в Україні.

Висновки. Процес перекладу корейського медіаконтенту в український лінгвістичний простір є складним і багатогранним. Важливо врахувати не тільки мовні бар'єри, але й культурні відмінності, адже контент, що походить з Південної Кореї, має свою унікальну соціокультурну, ідіоетнічну специфіку. У пропонуваній розвідці було виокремлено три основні аспекти, що визначають успішність перекладу, а саме: *мовні особливості корейської мови*, зокрема система ввічливості та емоційно забарвлені частки, що потребують точного й обережного підходу під час адаптації. Для українського глядача важливо зберегти ці нюанси, щоб не порушити значення, а також передати емоційний заряд оригіналу; *культурні реалії*, які для української аудиторії можуть бути незрозумілими. Тут, у першу чергу йдеться про корейські традиції та соціальні норми, які треба або адаптувати до локального контексту, або пояснити їх, щоб зберегти автентичність. Прикладом є популярні у корейських медіа теми, пов'язані з віковими відносинами та культурними традиціями, які потребують певних пояснень; *глокалізація* – адаптація контенту, що є ключовим моментом, для того, щоб він одночасно залишався автентичним для корейської культури та був зрозумілим для міжнародної аудиторії. Зокрема, вебтуні чудово поєднують локальні культурні елементи з універ-

сальними темами, що дозволяє їм бути популярними та зрозумілими в різних країнах, зокрема й в Україні.

Таким чином, важливість міжкультурної компетентності для перекладача стає цілком очевидною. Крім просто мовного перекладу, необхідно враховувати культурні реалії та знайти баланс між збереженням оригінального змісту і його адаптацією до нових умов сприйняття. Завдяки цьому корейський медіаконтент, зокрема вебтуні, здобувають популярність у різних країнах глобалізованого світу, не втрачаючи свого унікального характеру та привабливості для нової аудиторії.

Варто зауважити, що перекладач не просто перекладає на іншу мову, а є своєрідним мостом між культурами, що дозволяє кожному народові не тільки зрозуміти зміст, але й відчутти атмосферу іншої культури. У цьому процесі важливо не лише вірно передати слова, а й правильно транслювати емоції, соціальні норми, культурні деталі, які оточують кожен текст. Перекладач виступає як посередник між народами, здатний зберігати автентичність оригіналу та адаптувати його до нових умов, розширюючи горизонти для нової аудиторії.

Задача перекладача в контексті корейського медіаконтенту, зокрема вебтунів, полягає в умінні передати не лише точний текст, а й всю палітру значень, культурних реалій та соціальних кодів, які можуть бути зовсім чужорідними і незрозумілими для українського глядача. Для такої передачі потрібні не тільки глибокі знання мови, але й інтеркультурна чутливість та розуміння контексту.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у розгляді конкретних перекладацьких трансформацій, що найчастіше використовуються перекладачами у процесі перекладу корейських дорам українською мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Farrar L. 'Korean Wave' of pop culture sweeps across Asia. *CNN International Edition* : веб-сайт. URL: <https://surl.lu/pwxmhsc> (дата звернення: 26.05.2025).
2. Jang W., Song J. Webtoon as a New Korean Wave in the Process of Globalization. *Kritika Kultura*. 2017. № 29. P. 168–169.
3. Samosir N., Wee L. *Sociolinguistics of the Korean Wave: Hallyu and Soft Power*. London: Routledge, 2023. 178 p.
4. Touhami B., Al-Abed Al-Haq F. The Influence of the Korean Wave on the Language of International Fans: Case Study of Algerian Fans. *Sino-US English Teaching*. 2017. Vol. 14. № 10. P. 598–626.